

Nemes János

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

725.092.1

Szerző:

Cím:

Forrás:

299.
A mi jó öreg

Nagykörútunk

Népszabadság

1958. XI. 30.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

Személy

Helyszám

Nagykörút

1958

Az idő a múlt héten nagyon őszies-téliesre fordult. Ez az évszak különben sem kedvez a sétálásoknak, a nagy csatangolásoknak, a tempósan nézelődő ödön-gésnek. A pesti emberek is fázósan sietnek, hogy minél előbb jól fűtött helyiségekben melegedhes-senek.

Mégis, ezekben a napokban — velem együtt — esténként sokan zarándokolnak el a Körútra. Mostanában a jó öreg Körút, a fővárosnak ez a derék, dolgos, kicsit már öregesen fáradt ütőere a szó szoros értelmében fényes látni-valókkal szolgál. A Körút, felülmúlja önmagát, s olyan fiatalos fényben ragyog, hogy még a legérzéketlenebb ember is egy pillanatra felkapja a fejét, s legalább annyit mond: „Nocsak”.

A híres — napok alatt hírnevet szerzett — ostoronyelek kecses ivarban hajlanak be az úttestre, s az örmükön a fénycsövek csak úgy szikráznak. Lejjebb még két oldalukon modern vonalú, de mégis valahogy klasszikusan puritán ki-képzésű tejjehér lámpaburákból ömlik a fény. Az Oktogonon pedig lágyan-kecsesen négy ki-bomló virág neonszirmai ékeskednek, ontják a fényzuhatagot.

A fényfűzér, a másik irányból, a Nemzeti Színháztól már a Wesselényi utcáig, már a Dob utcáig ér és maholnap az Oktogonon, a „fényrózsák tövében”, összetalálkozik a Marx

téren elültetett és azóta már pom-pába szökken fény-fűzérággal.

De nemcsak az esti Körút, a nappali is óráról órára újabb és újabb látni-valókkal hőkkeneti meg a békés járókelőt és a 6-osról nyakát nyújtogató utazót. Új ruhát ölt az öreg Körút. S az új öltözet vonzza a szemet. Látni kényszerít, hogy mindenki észrevegye azt is, ami mellett éveken, talán évtizede-ken keresztül benyomás és gondolat nélkül elment.

A Körút már évtizedek óta valami jellegtelen, megfoghatatlanul egybeolvadó szürkeség volt. Azt hittük, hogy a házak teljesen egyformák, s csak a kapualjakra meghúzódó házszám tájékoztat-hat, melyik milyen ház. S íme, az új ruha az egyes házaknak is jel-leget adott, kidomborította a megkülönböztető jeleket, a kis ki-ugrókat, az eddig észre nem vett cirádákat, a színeknek és a for-máknak, az erkélyeknek és a homlokzatoknak eddigi szürkeség-be burkolt változatosságát.

Nemrég a londoni Sunday Times tudósítója, Anthony Terry Budapesten járt. „Budapest sokkal vidámabb város, mint amilyen egy évvel ezelőtt volt — írta. — Az emberek ruházata sokkal jobb, az üzletek — az ésszerű mértékkel mérve elég jól el vannak látva tömegcikkkel... Sikeres erőfe-sztéseket tettek a város központ-jában a lakóházak renoválására, híven utánozva a háromnegyed évszázaddal ezelőtti csúnya, sárga stukkóhomlokzatokat.”

Persze, az igaz, hogy a múlt század végének szecessziós és jellegtelen építkezése határozza meg Budapest főt-vonalának képét. A mai neme-zedék már nem képes sem neme-

sebb barokká, sem tiszteletet pa-rancsoló reneszánszra formálni azt, ami szecessziósra készült. De ne vegye zokon tisztelt londoni kollégánk, az ellen már határo-zottan tiltakozunk, hogy a mi Kör-útunk csúnya volna. Pontosabban: legalábbis nekünk szép, mert a miénk és mi öltöztetjük olyan ru-hába, ami nekünk tetszik. Hogy-ha ezt bárki vak sovinizmusnak tekinti — ebben a vonatkozásban vállaljuk a súlyos vádat...

Mert hogyan is érthetné meg Anthony Terry vagy akármilyen külföldi, hogy mit jelent nekünk a Körút. Nekünk is van néhány ba-rokk palotánk Budán, és szeretjük is azokat. Az Angyalföld sötét, ko-mor, ütött-vert bérkaszárnnyái is a mieink, hiszen dolgos, harcos, s na-gyot alkotó munkásdinasztiák szü-lőthonát látjuk bennük. Az ódon Belvárosnak is megvan a maga varázsa, azt is szeretjük. De a Körutat valahogy másnak — ta-lán nem túlzás mondani — több-nek tekintjük: egy kicsit a mi fő-városunk, a munkás-Budapest jel-képének, kirakatának, mindany-gyunkhoz tartozó városközpont-jának.

Mennyi emléket, mennyi gon-dolatot áraszt kinek-kinek a

Nagykörút! A hétköznapokon, munkába sietve, iskolába menve, ügyesbajos dolgainkat intézve év-tizedeken és évtizedeken keresztül százazrek és százazrek mentek rajta végig, vagy érintették, át-szelték. A Körút a nagy csavar-gások, komótos sétálgatások, bá-mészködő és vágyakozó kirakat-

nézések, szerelmes tervezgetések és öröges emlékidézgetések szin-tere volt mindig, színtere ma is és színtere lesz a jövőben is. For-radalmi tüntetések, lelkes, magu-biztos felvonulások, nagy össe-csapások tanúja a Körút. Mester-legényeket és gyári munkásokat láttak hosszú tömött sorban, vő-rös zászlók alatt forradalmi da-lokat harsogva felvonulni a Kör-út öreg, sokattudó és most új kön-töst öltő házai. A felszabadulás után egy kicsit a Körút eszmélése, majd helyreállítása és megtelése pezsgő étellel jelképezte Budapest élniakarását, azon keresztül is mértük, hogy tápáskodunk fel a háborús pusztításból. S mennyire fájt két esztendővel ezelőtt az el-lenforradalom által megsebzett Körút, hány embert kergetett két-ségbeesésbe és kétségbeesésében — azóta ezerszer megbánt csele-kedetre — disszidálásra a törme-lékekkel, leszakított villamosve-zetékekkel, felszaggatott úttesttel elesüfított Körút.

Mi pestiek tudjuk értékelni a szépülő, újjávarázsolódó öreg Nagykörutat. Van ebben a város-

ban még sok ház, amelyre bizony ráférne az új ruha. Egyszerre mindenre nem jut. De bizony mondhatjuk: ha népszavazást tar-tottunk volna, ennek a városnak túlnyomó többsége a Körútnak adott volna elsőbbséget az újjá-formálásban. Obudaiak, várbeliek, kelenföldiek, zuglóiak, angyalföl-diek, de még a külső kerületek la-kói is a Körút szépülésében szé-pülő önmagukat látják. A Kör-úton végighaladva, az újjávaráz-solt homlokzatokat nézve, mind-annyian felderülünk és örülünk.

Szikrázz hát fényárban úszó öreg Nagyörút! Derítsd fel a pes-tieket új sokszínű ruháddal öreg Nagyörút!

Nemes János